

Kristiansandsbarnehagen

Årsplan Bjørnungen barnehage 2026-27

Alle barn og unge opplever trygghet, tilhørighet og mestring

Fastsatt av samarbeidsutvalg

INNHold

INNHold.....	2
Vår barnehage.....	3
Presentasjon av barnehagen	3
Ny i barnehagen	3
Overganger.....	4
Overganger innad i barnehagen	4
Overgang barnehage – SFO og skole	4
Overgangsryggsekken	5
Hva er barnehagens årsplan?	5
Felles verdier, retning og fokus – «sterkere sammen for barn og unge»	5
Barnehagens hovedsatsingsområde	6
FN-dagen og Forut	6
Formingsverksted og Keramikk	7
Samarbeid	7
Foreldresamarbeid	7
Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest	8
Lek og læring i barnehagen	8
Demokrati og barns medvirkning og deltakelse	8
Omsorg og danning	9
Kommunikasjon og språk	9
Mangfold, likestilling og gjensidig respekt	9
Bærekraftig utvikling	10
Livsmestring og helse	10
Forebygge overgrep.....	10
Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø.....	11
Vurdering	11
Progresjon	12
Plan for arbeidet	12

Vår barnehage

Denne årsplanen skal gi et innblikk i hvordan barnehagen vil jobbe i det neste året og hva vi vil ha fokus på i vårt arbeid for at barna skal trives og utvikle seg. Vi jobber etter formålet om at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og mestring.

Presentasjon av barnehagen

Bjørnungen barnehage er en kommunal barnehage som sto ferdig nyttår 2007. Barnehagen har 5 avdelinger for barn i alderen 1-5 år, og har beliggenhet i Birkenesveien i Brennåsen.

Adresse: Birkenesveien 26E, 4647 Brennåsen

Telefon: 90264050

Enhetsleder: Unni Olsen (mob:99611631, unni.olsen@kristiansand.kommune.no)

Fagleder: Martha Finsådal (mob:97588168 martha.mydland.finsadal@kristiansand.kommune.no

Nettside: <http://www.minbarnehage.no/bjornungenbhg>

På denne siden legges det i hovedsak ut informasjon om fellesarrangementer o.l.

Visma – «min barnehage»: Dette er en app, og hovedkilden for vår skriftlige kommunikasjon mellom hjem og barnehage. Her registrerer foreldre blant annet sykdom, ferie og samtykker, og kan sende melding til barnehagen via appen. Barnehagen legger ut informasjon, dagboknotater og bilder. Vi forventer at alle foresatte laster ned og tar appen i bruk.

Ny i barnehagen

Å begynne i barnehagen er en stor overgang for det enkelte barn og oppstarten skal tilpasses til beste for barnets behov. Foreldrene er aktive med i oppstarten som begynner i det barnet får plass. Barnehagen bygger på [felles rutiner utarbeidet for alle barnehager](#) og legger til rette for en oppstart som fremmer trygghet og gode relasjoner, og som legger grunnlag for trivsel og utvikling.

Slik vil vi motta barnet ditt i barnehagen vår:

Når barn får barnehageplass i Bjørnungen småbarnsavdelinger, får foreldrene først en telefon fra pedagogisk leder på aktuell avdeling. I denne samtalen får de litt informasjon, og de inviteres til et foreldremøte. Samtidig får de også invitasjon til ca.4 besøk (av ca.1 time) før sommerferien. Da får de mulighet til å bli kjent med barnehagen, med personalet og med andre foreldre og barn. Rutinene bygger på et dansk forskningsprosjekt, som har vist at det å ha mange besøk gav en positiv gevinst for både foreldre og barn i form av trygghet og relasjonsbygging. I forkant av disse besøkene er foreldremøtet, der foreldrene får nyttig informasjon om barnehagens rutiner- og med god mulighet for å spør om alt de lurer på.

Selve oppstarten: Bjørnungen barnehage praktiserer foreldreaktiv oppstart i barnehagen, basert på kunnskap

fra nyere forskning, som slår fast at dette er den beste tilnærming til oppstart i barnehage. Dette innebærer at foreldre må sette av tid til å være sammen med barnet i barnehagen den første uka. Hvis foreldre ikke har anledning, kan besteforeldre eller andre trygghetspersoner for barnet være med.

Noen uker etter oppstart vil vi ha en oppstartssamtale.

For barn over 3 år, som får plass på storbarns-avdeling, er rutinen at de inviteres til en besøksdag før sommeren. De er selvfølgelig velkomne til å komme på flere besøk, men erfaringsmessig er deres foreldre i jobb, og har derfor vansker med å ta fri mer enn til et besøk. På 3-5 års avdelingene er det foreldremøte etter oppstart på høsten. Målet er for begge aldersgrupper å gjøre både barn og foreldre så trygge på barnehagen at det oppleves greit å skilles. Hvor lang tid dette tar, og hvordan denne tryggheten oppnås, er forskjellig fra familie til familie.

Overganger

Vi har også rutiner for når barn skal bytte avdeling innad i barnehagen, dette for å sikre at barna får en god og tilrettelagt overgang, der barna opplever at de blir godt ivaretatt.

Overganger innad i barnehagen

Slik vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe:

-Barna besøker sin nye avdeling ca. en dag pr. uke fra mai og frem til sommeren. Det skal være minimum 4 besøk, i tillegg bør det legges opp til flere «uformelle» besøk.

-Det skal avtales og gjennomføres møte mellom personalet på gammel og ny avdeling den første uken i juni. Møtet er for å utveksle informasjon og overføre papirer. Det er den "nye" avdelingen som har ansvar for å avtale tidspunkter for besøk.

-Gjennom året har vi faste dager der dørene mellom avdelingene er åpne og der barna får leke på de avdelingene de ønsker. Dette bidrar til at barna er godt kjent på alle avdelingene, og treffer både barn og personale fra hele huset.

-Før sommeren får barn og foresatte et velkomst-brev fra ny avdeling, og foreldrene er velkomne til å komme innom avdelingen og hilse på.

Overgang barnehage – SFO og skole

Barn skal ha et sammenhengende læringsløp fra barnehage til SFO og skole. Et samarbeid mellom barnehagen og SFO/ skolen er derfor viktig. Kristiansand kommune har utarbeidet [rutiner for dette samarbeidet](#). Både foreldre og barn deltar i arbeidet for å skape en trygg og god overgang. Barnehagen sender i samråd med foreldre et overføringsskjema til SFO og skole der også barnet har fått bidra med informasjon.

Slik forbereder barnehagen overgangen til SFO og skole for det enkelte barn:

- Barnehagen har ukentlige grupper med varierte aktiviteter som er valgt ut sammen med barna, hele det siste året barnet går i barnehagen. Denne gruppen heter Bjørneklubben.
- Vi prioriterer å gi de eldste barna varierte opplevelser gjennom turer til byen, på ulike forestillinger o.l
- Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene overbringe informasjon om barnets trivsel og utvikling til skolen, slik at skoletilbudet i størst mulig grad er tilrettelagt. Det fylles alltid ut et overgangsskjema der barnets styrker, interesser og utvikling beskrives. Skjemaet skal være utfyllt innen overgangen mars/april
- Kontaktlærer kommer på besøk i barnehagen slik at de møter barna der de er kjent og trygge..
- Skolestarterne besøker skolene som er aktuelle.
- Skolen inviterer alle nye elever og foresatte til førskoledag i juni.

Overgangsryggsekken

Overgangsryggsekken er et arbeidsredskap til hjelp for å trygge overgangen fra barnehage til SFO og skole for alle barn. Dette er en fysisk sekk hvor det er samlet konkrete og et tipshefte, og innholdet er likt i alle sekkene over hele kommunen. Sekkene ble levert ut våren 2023, og skal bidra som et ledd i arbeid med overganger, som beskrevet i plandokumentet "En rød tråd". Verdigrunnlaget for arbeidet med overgangene er nedfelt i læreplanverkets overordnede del (LK2020), Rammeplan for barnehagen og Rammeplan for SFO. Arbeidet med å sikre gode overganger er regulert i Opplæringsloven §13.5, Friskolelova §5.5 og Lov om barnehager §2a.

I Rammeplan for barnehagen står følgende; Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

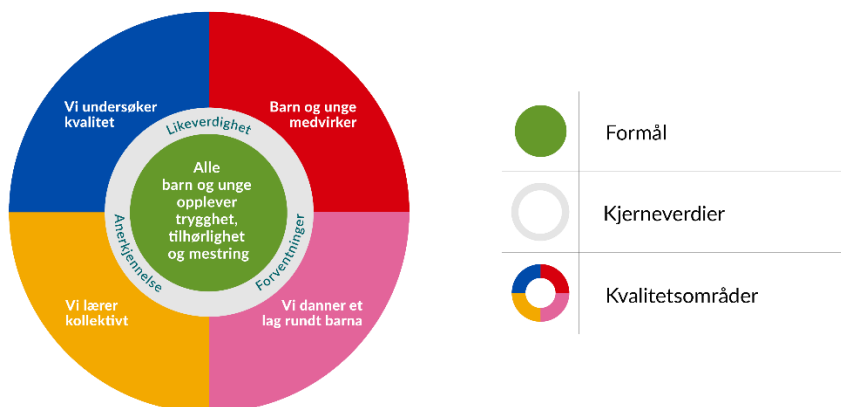
Hva er barnehagens årsplan?

Loven sier at alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Planen skal vise hvordan barnehagen jobber i tråd med Rammeplanen og lov om barnehager. Alt arbeid i barnehagen skal gjenspeile [barnehagelovens formål, § 1](#). Årsplanen har en dobbel funksjon, den skal både være et arbeidsredskap for barnehagepersonalet internt og den skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser for praksis i forhold til samarbeidspartnere og foreldre. Den skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Felles verdier, retning og fokus – «sterkere sammen for barn og unge»

Vår barnehage er en del av oppvekstsektoren i Kristiansand der vi er felles om et rammeverk som legger føringer for alt arbeid i barnehager, skoler og andre tjenester for barn og familie. Vårt felles rammeverk gir tydelig retning gjennom formålet om at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og mestring.

[https://www.kristiansand.kommune.no/navigasjon/barnehage-og-skole/strategiplan/Barnehagen skal ha prosesser rundt alle de fire kvalitetsområdene.](https://www.kristiansand.kommune.no/navigasjon/barnehage-og-skole/strategiplan/Barnehagen%20skal%20ha%20prosess%20rundt%20alle%20de%20fire%20kvalitetsomradene)

Hele rammeverket finner du [HER!](#)

Barnehagens hovedsatsingsområde

Barnehagen har på bakgrunn av kartlegging av pedagogisk praksis, og med utgangspunkt i ny forskning prioritert følgende hovedsatsingsområde for neste barnehageår:

«Et barnehagemiljø for alle» der hovedfokus dette barnehageåret vil være å bruke naturen i større grad og legge til rette for mer god lek ute.

Bjørnungen barnehage ønsker å jobbe med å legge til rette for en utelek som gir gode og positive opplevelser som moro, glede, spenning, grøss, stolthet og selvtillit. Dette forutsetter at leken gir en risiko som mestres. Forskning viser at barn med dårlig motorisk kompetanse, skader seg mer enn barn som gjennom lek utvikler god fysiske kompetanse. Dette handler om en type lek som innebærer spenning og utfordringer og som involverer en viss usikkerhet.

- Barna får mental styrke og en økt tro på egen mestring.
- Risikovurdering: Barn som får mulighet til å vurdere og håndtere risiko gjennom lek og aktivitet, blir også flinke til å håndtere og vurdere risiko senere i livet.
- Vi vet at tumlelek og lek i natur påvirker barnas evne positivt i forhold til å mestre stress og regulere seg og gir god mestringsfølelse.
- Vi vet at det miljøet naturen gir barna, er utviklingsstøttene

I tillegg til dette, som langsiktige satsningsområder, har vi valgt: **lek, språk og sosial kompetanse**. Dette er områder som henger tydelig sammen med visjonen til Kristiansandsbarnehagene om at «Alle barn og unge opplever trygghet, tilhørighet og mestring». Disse områdene jobbes det med kontinuerlig på ulike måter, både direkte med barna, og også i personalet for å styrke vår kompetanse på områdene. De 3 områdene henger nøye sammen og påvirker hverandre gjensidig.

Digital praksis og kompetanse

For å bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn, ønsker vi å tilføre digitale verktøy på en god og forsvarlig måte. Ved bruk av digitale verktøy vil personalet være aktive sammen med barna. Det vektlegges og at digitale verktøy brukes med omhu, og på en slik måte at barna får være kreative og selv skaper noe via digitale uttrykksformer, at de utforsker, leker og lærer. Barnehagen har ulike verktøy tilgjengelig som vil benyttes tilpasset barnas alder/modning.

Mål:

- Lek og kreativitet: bruke digitale verktøy (som nettbrett, kamera eller digitale mikroskoper) som skapende redskap i barnas skapende lek, fotografering og fortellerglede.
- Alle som jobber i Bjørnungen barnehage, skal kunne ta i bruk ulikt digitalt verktøy i arbeidet med barna.

FN-dagen og Forut

I forbindelse med FN-dagen har vi valgt å støtte Forut sin barneaksjon. I fjor ble vi kjent med Sanjana som nå er blitt 5 år og bor på Sri Lanka med familien sin. Også i år er det Sanjana vi får høre om og tittelen på årets opplegg er «Sanjana og drømmejobben». Dette er et pedagogisk opplegg fullt av lek, skaperglede og barnas egne framtidsdrømmer.

Gjennom dette lærer barna om:

1. **Mangfold og gjensidig respekt:** Vi lærer om ulike kulturer og levesett.
2. **Omsorg, vennskap og fellesskap:** Styrker barnas sosiale ferdigheter.
3. **Kommunikasjon og språk:** Ta i bruk fortellinger, musikk og plakater/bilder.
4. **Kunst, kultur og kreativitet:** Aktiviteter som utfordrer barnas kreativitet bl.a på høstverksted.
5. **Etikk, religion og filosofi:** Reflekterer over etiske spørsmål og bygger empati og solidaritet ved å lære om andre barns livssituasjoner.
6. **Nærmiljø og samfunn:** Lærer om samfunnsansvar og viktigheten av å hjelpe andre.

Vi ønsker også å knytte dette opp mot barnas egen hverdag og nærmiljø.

(Om mulig vil vår felles bok/fortelling for barnehageåret henge sammen med dette temaet, denne vil bli utgangspunkt for morsmålsdagen og karnevalet som begge er i februar)

Formingsverksted og Keramikk

I fagområdet «Kunst, kultur og kreativitet» legger vi i vår barnehage vekt på at barna skal få ta i bruk fantasien, kreativ tenkning og skaperglede.

Dette opplever de bl.a gjennom våre felles formingsverksteder som arrangeres flere ganger gjennom året, der de møter et bredt spekter av ulike materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer. En egen keramikkovn gir oss mulighet til å bli kjent med leire, som er et flott materiale med muligheter for utforskning og mangfoldige sanseopplevelser. Å lage og leke med leire inspirerer også til gode samtaler og undring, og det er spesielt spennende å følge prosessen fra et plastisk materiale til den endringen som skjer når leiren blir brent og får helt andre egenskaper og tekstur. Det er i hovedsak Bjørneklubb-barna som jobber med dette, men kan variere litt fra år til år.

Samarbeid

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere, - som barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), mobilt team, helsestasjon, skoler, Universitetet i Agder etc. Her kan barnehagen hente hjelp og støtte, eller få innspill til sitt arbeid når det er behov for det.

Helsetjenester som omhandler barn, er nå samlokalisert i [Familiens hus](#) der man treffer helsesykepleier, familieterapeut, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henvender seg her når det er behov for det. Alle barnehager har fått tildelt en kontakthelsesykepleier som de møter minst to ganger pr. år.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal samarbeide med foreldrene både individuelt og som gruppe. Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er ifølge barnekonvensjonen og barneloven foreldrenes ansvar. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet. Det er opprettet et eget [foreldreutvalg for barnehager i Kristiansand](#) i tillegg til [FUB nasjonalt](#). Dette er et fellesorgan for alle foreldre med barn i barnehagen i Kristiansand kommune.

Samarbeid om hvert enkelt barn skjer i de daglige møtene og i planlagte samtaler. Alle barnehager skal ha et samarbeidsutvalg som er rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan.

Bamsemums har foreldremøte med nye foreldre allerede i juni, de resterende avdelingene har første foreldremøte i august/september. På våren vil foreldremøtet ha et aktuelt tema, dette er ikke bestemt ennå.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen, er pålagt [taushetsplikt](#) og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon som gjelder barn, foreldre og personalet. Alle som jobber i barnehagen, må legge fram politiattest. Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse og utvikling står i fare. Foreldre vil bli umiddelbart informert og involvert i saker som gjelder deres barn, med mindre det dreier seg om vold og overgrep, da har barnehagen plikt til å melde til politiet.

Lek og læring i barnehagen

Barnehagen skal være et sted hvor barns behov for omsorg og lek blir ivaretatt og barndommens egenverdi anerkjennes. Vi skal bidra til at alle barn får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og lære å mestre. Dette skal blant annet komme til uttrykk i arbeid med **rammepanens fagområder**. Fagområdene er:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, bevegelse, mat og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknologi
- etikk, religion og filosofi
- nærmiljø og samfunn
- antall, rom og form

Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Barns lek og medvirkning preger barnehagehverdagen. Når det gjelder lek og læring vil vi dette året spesielt jobbe med:

- Den autoritative voksenrollen ligger til grunn for alt samspill mellom voksne-barn, det vi si at personalet er varme og grensesettende i samspillet med barna.
- Vi følger opp barnas interesser og initiativ.
- Personalet er med i leken, støtter, veileder, tilrettelegger og utvider.
- TID: Frilek ute og inne prioriteres gjennom hele dagen.
- ROM: Barna deles i mindre grupper, og vi benytter hele barnehagens arealer. På tur, ute og inne. Vi er bevisst på hvordan det fysiske rommet møbleres- og på hvordan dette påvirker barnas lek.

Demokrati og barns medvirkning og deltakelse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer danning og læring. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap hvor barna får anledning til å ytre seg, blir hørt og delta.

Barns medvirkning handler først og fremst om en holdning hos de voksne i relasjonen med barn. Barn skal bli møtt som et selvstendig menneske. Uavhengig av alder og forutsetninger skal barn få erfare at deres stemmer blir lyttet til. Vi skal sørge for at barnas erfaringer og synspunkter får innflytelse på det som skjer i barnehagen. Vi har dette året valgt å jobbe med demokrati og medvirkning på denne måten:

- Vi støtter og tar hensyn til det enkelte barn og hjelper det til å finne glede i være en del av et fellesskap.
- Vi lytter til barna, observerer og er tilstedeværende voksne som støtter og deltar i barnas lek.
- Vi tar barnas initiativ, og bygger videre på det. Temaer bygger på barnas interesser/det de er opptatt av.
- Barna er delt i grupper mesteparten av dagen, slik at vi lettere kan se det enkelte barn, legge til rette for mestring, undre seg sammen med barna,
- Vi skaper felles referanserammer for å sikre at alle barna har mulighet til å være aktivt deltakende.

- Vi ønsker å legge til rette for at barna tar selvstendige valg gjennom barnehagehverdagen, både i lek og rutinesituasjoner, om de vil være ute/inne i enkelte dager/perioder, om de vil delta på formingsaktivitet o.l.
- Vi har Barnesamtaler med alle 5 åringene, der barna får gi uttrykk for hvordan de opplever barnehagehverdagen, hva de liker og hva som ikke er greit.

Omsorg og danning

Barnehagen skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner preget av tillit, nærvær, varhet og trygghet. Barn skal få omsorg av voksne og andre barn, og samtidig øve seg på selv å gi omsorg. De voksne skal veilede barn og hjelpe dem i spenningen mellom sosialisering i gruppen og ivaretagelse av de individuelle behov. Når det gjelder omsorg og danning vil vi (alltid) dette året spesielt jobbe med:

- Vi deler barna i mindre grupper slik at alle barn blir sett og hørt.
- Vi observerer og veileder barna i vanskelige situasjoner som oppstår.
- Vi oppmuntrer barna til å hjelpe hverandre og å vise omsorg.
- Vi er bevisst vår betydning som rollemodeller.

Kommunikasjon og språk

Vår barnehage skal være et sted som fremmer barns kommunikasjon og språkutvikling i omgivelser der voksne er bevisst sin rolle som språklige forbilder. Barnehagen arbeider systematisk med å utvikle barnehagens språkmiljø i forhold til språkstandard for barnehagene i Kristiansand. Språkarbeidet inngår blant annet i barnehagens arbeid med fagområdene. Dette året vil vi spesielt jobbe med:

- Vi har fokus på å gi alle barna gode erfaringer med bøker. Vi bruker hovedsakelig dialogisk lesing som metode når vi leser sammen med barna og har systematiske lesegrupper ved behov.
- Vi bruker sanger, rim og regler.
- I arbeidet med språk benytter vi forskjellig pedagogisk materiell som f.eks. spill, temaposer og andre konkreter.
- Vi legger til rette for gode hverdagssamtaler, legger vekt på at vi skal være genuint interessert i det barna er opptatt av og bruker «her og nå» situasjoner til gode samtaler.
- Vi er bevisst på at måltidene skal være språkstimulerende aktiviteter hvor vi tar utgangspunkt i barnas interesser og legger opp til gode samtaler rundt ulike temaer.
- Vi skal være gode språklige rollemodeller for barna.
- Vi viser interesse for barnas morsmål, og søker å lære enkeltord på deres språk, høre sanger/fortellinger på ulike språk.

Mangfold, likestilling og gjensidig respekt

Vår barnehage skal være et sted som fremmer vennskap og fellesskap. Barna skal oppleve å være en betydningsfull person i felleskapet. Barn og voksne har en absolutt verdi. Barnehagen skal være preget av åpenhet og raushet der mangfold brukes som en ressurs. Barnehagen skal blant annet gjennom fagområdene jobbe med mangfold, likestilling og gjensidig respekt. Vi vil spesielt jobbe med:

- Vi bruker mangfoldet til å skape nysgjerrighet, lek og glede i felleskapet.
- Vi tar hverandre på alvor og møter hverandre med respekt.
- Vi støtter barna i utviklingen av egen identitet og respekt for andre.
- Vi ønsker å skape forståelse og toleranse for ulike kulturer og livssyn.
- Vi markerer ulike merkedager i løpet av året, blant annet FN-dagen, samenes nasjonaldag, morsmålsdagen og høytider knyttet til ulike livssyn som er representert i barnehagen.
- Jobber aktivt for at alle barn skal få like mye oppmerksomhet og forventninger ut ifra hvem de er, og ikke ut ifra kjønn, funksjonsevne eller kulturell tilknytning.
- Vi skaper lekemiljøer som gir rom for felles opplevelser og som fremmer gode leke-ferdigheter

Bærekraftig utvikling

Vår barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i både her og nå og i fremtiden. Barna skal oppleve verdien av å ta vare på seg selv, andre og naturen. Barnehagen skal legge grunnlaget for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Gjennom fagområdene skal barnehagen jobbe med bærekraftig utvikling og dette året vil vi spesielt jobbe med:

- Vi har med barna på å sortere avfall.
- Vi jobber med holdninger når det gjelder å ta vare på naturen gjennom gode naturopplevelser.
- Vi har turer i skogen og nærmiljøet og vekker dermed interesse og nysgjerrighet for naturen.
- De eldste barna har en uke på våren (miljøuke) der miljø og natur er i fokus. De får da kjennskap til temaer som matsvinn, energi, gjenbruk og kildesortering.
- Vi ønsker å begrense matsvinn ved å legge matbokser i kjøleskapet før de er i bruk, vi setter også pålegg kjølig, og åpner ikke mer enn vi bruker.
- Kjøkkenansvarlige i barnehagen har gode planer og rutiner for å begrense matsvinn bl.a ved å bruke rester av mat på nye måter. Det brukes også økologiske produkter når det er mulig.
- Vi bruker bokashi-bøtte og lager næringsrik jord av matavfall.
- Barna er aktivt deltakende i dyrking av ulike grønnsaker i kjøkkenhagen vår- og får en begynnende forståelse for hele prosessen «Fra jord til bord».

Bjørningen ble Miljøfyrtårn-sertifisert våren 2024. Dette er med og sikrer at barnehagen blir involvert i praktiske og miljøopplærende aktiviteter som engasjerer. Ved å være et Miljøfyrtårn bidrar vi aktivt til en bærekraftig fremtid og den nødvendige grønne omstillingen.

Livsmestring og helse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer livsglede, humor, undring og medopplevelser, vi skal legge til rette for at barna blir robuste og trygge, og kjenner tilhørighet til barnehagens sosiale fellesskap.

Barna skal oppleve å mestre sine hverdager og liv, i trygge omgivelser med rom for utforskning og sunne helsevaner. Barnehagen skal jobbe med livsmestring og helse blant annet i møte med rammeplanens fagområder og vil dette året spesielt jobbe med:

- Vi bekrefter barna, anerkjenner deres opplevelser og følelser.
- Vi legger til rette for at dagen skal gi en god vekslings mellom aktivitet og ro/hvile. Vi ser barnas ulike behov og tilpasser så langt det er mulig.
- Vi jobber med barns psykiske helse ved å støtte barna i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.
- Vi er bevisst på de ikke-forhandlingsbare behovene (mat, søvn, fysisk aktivitet, utforskning og tilhørighet) og hvordan disse påvirker barna.
- Vi ser det enkelte barn, og søker å ta barnets perspektiv.
- Vi støtter barna i å sette egne grenser, og også kjenne igjen og forstå andres.

Forebygge overgrep

Videre står det i Rammeplanen: «Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf. barnehageloven § 46.»

I sammenheng med dette benytter vi samtaleverktøyet «**Kroppen er min**» med de eldste barna. Da er det samtaler i grupper om bl.a. gode og vonde berøringer, at alle bestemmer over sin kropp, om gode og vonde hemmeligheter og om viktigheten av å si fra til en trygg voksen om man opplever vonde ting. Vi har også fokus på forebygging av overgrep i barnehagen, der tiltakene er at personalet i minst mulig grad er alene med barn

gjennom dagen, at vi har vinduer i de aller fleste dørene i barnehagen, og at personalet har deltatt på kurs via RVTS om vold, overgrep og traumer, og derfor har kompetanse i forhold til temaet.

Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø

Et godt leke og læringsmiljø omfatter alle deler av det psykososiale miljøet, som vennskap, inkludering og forebygging av krenkelser, trakassering, vold og mobbing. Barnehagen skal ha nulltoleranse for alle typer krenkelser. De ansatte har aktivitetsplikt, jfr § 41,42 og 43 i barnehageloven, til å følge med, melde fra, undersøke og sette inn tiltak. Kristiansand kommune har utarbeidet en felles [veileder for arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø](#).

Slik vil vår barnehage jobbe med å forebygge, avdekke, stoppe, håndtere og følge opp mobbing i tråd med barnekonvensjonen og verdiene i Rammeplanen:

- **August:** oppstartsamtaler med nye foresatte.
- **August/september (juni for Bamsemums):** Foreldremøte, hvor foreldre gjøres kjent med: Barnehageloven § 41, 42 og 43, «Veileder for trygt og godt barnehagemiljø». Valg av foreldrerepresentanter til samarbeidsutvalget.
- På foreldremøtet til Grizzly og Vaskebjørn/Isbjørn/Koala: Samtalegrupper/refleksjon for foreldrene om hvordan de kan bidra til et godt og inkluderende barnehagemiljø.
- **September:** Konstituering av samarbeidsutvalg. Gjennomgår «Veileder for trygt og godt barnehagemiljø».
- **November:** Gjennomgang med personalet på planleggingsdag: Barnehageloven § 41, 42 og 43 (nulltoleranse, aktivitetsplikt og skjerpet aktivitetsplikt), «Veileder for arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø» med fokus på de fem ulike delpliktene i aktivitetsplikten (forebygge, følge med, gripe inn, melde fra, undersøke)
- **Januar:** Foreldreundersøkelse (Udir)
- **Februar:** gjennomgang foreldreundersøkelsen i ledelsen, i medbestemmelsesmøte og med personalet. Samarbeidsutvalget informeres.
- **April:** personalet vurderer egen praksis knyttet til aktivitetsplikten og oppfølging av dette arbeidet.

-Pedagogisk analyse (PA) benyttes jevnlig som verktøy for refleksjon og tiltak i forhold til barnehagens læringsmiljø, personalets holdninger og forståelse av det enkelte barns uttrykk.

-Personalet er tilstedeværende og deltakende i barnas lek slik at vi fanger opp barnas kroppsspråk og kommunikasjon barn- barn.

-Vi har et nært samarbeid med foresatte i forhold til forebygging og ser på foresatte som en ressurs.

-Vi har rutine for å reflektere rundt våre verdier og holdninger, og arenaer til å drøfte hverandres praksis og adferd.

-Vi jobber systematisk med observasjon og har Barnesamtaler (5 åringene, og ellers ved behov) for å innhente barns synspunkter og perspektiver.

-Barnehagen legger til rette for at leken preges av deltakelse og fellesskapsopplevelser.

-Vi følger kommunens rutiner og prosedyrer for konflikthåndtering og avvik

Vurdering

Barnehagen utvikles gjennom jevnlig å vurdere det pedagogiske arbeidet. Ved å reflektere over egen praksis er målet å utvikle kvaliteten på tilbudet til beste for barna. Foreldreundersøkelsen og andre kartlegginger er viktige data for barnehagen i vurderingsarbeidet. Barnehagen har flere metodiske verktøy i vurderingsarbeidet, blant annet brukes pedagogisk analyseverktøy som PA eller SMTTE og ulike metoder for pedagogisk

dokumentasjon som for eksempel bilder fra aktiviteter og rutinesituasjoner i hverdagen eller korte praksishistorier. Når barnehagen arbeider med egenvurdering og progresjon kan den pedagogiske dokumentasjonen være et verdifullt utgangspunkt for felles refleksjon og samtaler om arbeidet, som kan danne grunnlag for å utvikle stadig bedre praksis.

Progresjon

Barnehagen skal hver dag legge til rette for at alle barn får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Progresjon i barnehagen handler om at leken og barnehagens innhold skal være i utvikling, slik at alle barna kan møte nye utfordringer som vekker nysgjerrighet, lærelyst og utforskertrang. I barnehagen skal progresjon knyttes til prosesser som lek og opplevelser, og ikke til læringsmål. I vurderingsarbeidet spør vi oss: Hvordan legger vi til rette for progresjon i vår praksis når det gjelder pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø? (Rammeplanen, 2017, s.44)

Bjørningen barnehage har utarbeidet en egen progresjonsplan knyttet til rammeplanens fagområder.

Plan for arbeidet

I denne årsplanen har vi skissert noen tema og fokusområder innenfor viktige områder i barnehagens tilbud. Med utgangspunkt i disse skal personalet i fellesskap vurdere egen praksis. Dette skal ligge til grunn for videre arbeid, læring og utvikling av et stadig bedre barnehagetilbud.

Slik vil vi jobbe med vurdering og progresjon:

- Personalmøter, planleggingsdager og avdelingsmøter brukes til kompetanseheving, refleksjon, planlegging og evaluering.
- Personalet vurderer innholdet i årsplanen hvert halvår. Dette gjøres på personalmøter eller planleggingsdager. I tillegg utarbeides det periodeplaner for den enkelte avdeling.
- I hverdagen veileder vi hverandre i daglig praksis.
- Vi involvere alle ansatte ved å bruke verktøy som IGP, SMTTE, PA og caseveiledning
- Vi har utarbeidet en progresjonsplan og tar utgangspunkt i den for å planlegge i henhold til modenhet og alder til barna.
- Vi har fokus på voksenrollen og hvordan vi kan endre og bedre læringsmiljøet for enkeltbarn og grupper av barn.
- Vi holder oss faglig oppdatert ved kompetanseheving innen våre satsningsområder.

Planleggingsdager 2026/2027

- 3.august
- 6.November
- 4.januar 2027

(De 2 resterende dagene blir satt i løpet av høsten. Blir enten en i april og en i juni, evt. begge i juni.)